

rūm, sed paululum. Ferē nihil. Cogitatio cupientis iudicat aliquid, paululumque dicit, ubi dulcorem gustavit; quippe ita brevi, atque exigua dulcedine, tantquam umbra sine corpore. *Mellis.* Mel iacundum, idē paululum. Mel: ergo dulce: falsum consequens. Dicant Prophetæ: igitur quod ut mel dulce palato, ac nitum in stomacho. Haud esset voluptas perfida, modō proferret amara amara, vel dulcia dulcia: diciturque *mel dulce*; quoniam deliciarum mel abundat acerbitate: siquidem in specie deliciarum sandaracha, vel abyntium.

Ezech. 3. a n. 3. Apoc. 10. 10.

Mel amarum.

15 Ionathas incuriosē percepit: at quomodo? iam dicit: *Gustans gustavit.* Gustavit, sed non comedit; ut gustas pateret futilis ex levitate dulcedines; etenim si daretur in cibum; iam haberet gustum plenum: gustansque tantum gustavit, ut fraudem diceret: igitur dulcedo mellis fucata, non tacta à lingua; quia tantum perlivit labia. Fallax est, ac in cupientium illicem, præbet dulcedinem. Usque in satietatem cupiens capit; sed illa gustui gustantis respondet, ut denuo attrahat, quem concupiscencia vellicat: igitur præ dolore iterum non concupisceret, si plenissime gustasset. Dialecto nostrā: *Para assegundar el engaño su dobléz, no la dà mas, que à gustar.* Gustans gustavit fluens super terræ faciem mel.

Verum quod? Lancea pro tridente, sive furculā. *In summitate virgæ.* Virga hic pilum. Videtis Sanctium, num. 40. Mel invitabat dulcedine Principis linguam, cæterum invenit lanceam: igitur quicquid incipit per fallacem dulcedinem, definit in diti iaculi cuspidem. *In summitate.* Si in delicijs dulcedo aliqua, nunquam summa, sed per summa; per extrema; ut caveant ab illecebris infensatorum corda: igitur si intenditur in voluptatum extremum, apparet occultam iaculum. Bacchus à Priscis ornabatur thyrsō, sicut Cupido sagittis & arcu. *Sed cum thyrsū tenet, quid aliud quam latens telum geritur, cuius mucro bederā lambente protegitur?*

Infit Macrob. *Saturnal.* lib. 1. cap. 19. quem sequitur Charar. ubi supr. fol. 287. Quis parceret oculis; tor floribus in stuporem obiectis? Flores fallunt, dum veniant; atque ridendo voluptates suffocant: siquidem ni accedat cordium cautio, ubi stimular dulcedo; pro hilaritate amantissima florum, latens apparebit telum, contratā amaritudine mortis ex extremis voluptatis.

17 Cadavera integrē fervari in melle, variā eruditione ostendit Cæl. Rhodigin. lib. 28. *Leō. Antiq.* cap. 27. quem videris. Altruit Plinius lib. 22. cap. 247. *Mellis natura* (inquit) *talis est, ut putrescere corpora non signat, incundo sapore atque non aspero; aliā quam salis natura.* Aspulatur Delecamp. hic, Ioseph. Scalig. *Exercit.* 119. Statius lib. 3. *Silvar.* Unde Corippus de funere factō a Iustino iuniore Imper. accinit;

Tba

16 Videatur exitus. *Gustans gustavit paululum mellis & ecce ego morior.* Mel fluens vitam fovit, & modō aufert? Moritur, si non comedit, & moritur quia comedit? Quod voluptas, iam acerbitas? Quod delectabat palatum, intolerabile telum? Quod mel, mors? Utique. *Illuminati sunt oculi eius.* Verē post gustum agnovit, quid subdole in voluptatem lactavit: etenim agnovit sub dulcedine iacula, illic ut aperuit lumina. *Ecce ego morior.* Non moritur, moriturus; quia obnoxius morti, & exprimit vitæ defectum demonstrativē; quippe pragustando voluptatem, iam pragustaverat mortem. *Ecce. Quid?* subita, ac improvisa mors. Expavit ad mellis effectum, sub quo non cognovit iaculum: & iurē miratur, dum morti addicitur; eō quod per voluptatem & ita brevem, ex abrupto nescienter sibi contraxerit mortem. *Mortem ante oculos suspectam habere:* inquit Monachorum Pater Benedictus *Regul.* 3. cap. 4. *Instrum.* 47. Mortem & suspectam, ut cognoscamus deliciarum versutiam; etenim amaritudo mortis est à tergo voluptatis. Non ita cupidus frequenter caederet, modō mortem ante lumina uti suspectam haberet. Morte insidiante oculos signat, ut cupiditati medicamentum apponat: igitur haud mortis in delicijs gustarent virus; si in insidiarum cautionem primū aperirent oculos. Procedit ex voluntaria infelici cecitate, quod ita stupidis illadant blanditiæ: quandoquidem si viderent, circumscriptionem aspicerent; in qua mel, si mel, quin dulce, in extremitate lanceæ: Occulta fica, virulentior, quippe occulta: arte dolosa præparata sunt iacula: toxicum cordium, tinnulo mulcimine aurium: velamine picticis cogitationis crudeles amaritudines; quin doloribus ac tormentis respiscant, quoniam dalcore etiam cruciamina obcecant, quo usque percallo fraudulenter corde, in mortem diram projiciuntur deplorati.

18 *Heraclia in Ponto* (ait Dioscorides lib. 2. cap. 75.) *mel constat, quod qui edere, mente abalienantur.* Quin ita longius procedamus, inveniemus furiosos. Altruit inane vel lasum cerebrum, qui in voluptate ficta quærit delictum, mansucto præiudicio rationis, pragustatā guttā mellis, despiciente iudicio, quo dantaxat constat homo: siquidem tantum venanus, qui amisit mentem, quit cum cognitione vulneris inquirere voluptatem. Veneri myrtus sacra, ut observat Natal. Comes lib. 4. *Mytholog.* cap. 13. Unde Virgilius *Ecolg.* 7. v. 62. canit:

Formosa Veneri myrtus.

Veneris claret insigne, & prudentis fugæ nota. Myrtus habet folia perforata. Caveant periculum, qui nec timent lapsum, Cæsa folia, queis Veneris præferuntur blandimina? Sanè cæsa. Quicquid virescit, vel floret in Veneri, nil præter vulnus lethale. Modō inter sagittas corda, quid nisi vulnera? In funeribus corona ex myrto. Videris Levin. Lemniam de *Arbor. Bibl.* cap. 39. Servit ne funeri, quod sacratum Veneri? Iurē. Qui quærit Veneris ictus, numeretur inter mortuos. Iccircō Ionathas dicit: *Ecce morior*, priusquam moriatur: igitur si funus supponit

Imper. accinit;

Tba

Tbura Sabæa cremant, fragrantia mella locatis
 Cortip. *Infundant pateris, & odoro balsama succo.*
Centum alie species, unguentaque mira feruntur,
Tempus in aeternum sacrum servantia corpus.

Cortip.

Si in melle deliciarum symbolum, mors profectō prospicitur deliciarum: equidem in dulcedine dolosa non homines signantur, sed cadavera. Vita dicitur conservari delicijs: Iooathaque moritur vivens gustatā guttula mellis; ut appetiant oculos in periculum, qui inescari cæcē ducuntur in toxicum: etenim si sunt cadavera in vita per gustatam dulcedinem, mors fallacis voluptatis ante mortem. Præsignatur, ut fallor, in picturis, sive imaginibus Veneris, & eius filij Cupidinis. Venus igitur sine iaculo, sine sagittis nunquam obiectus Cupido. Vide Charitarium, & Orthonem Vanium. Cur sic ubi nuda Venus? Quoniam Cupido eius parvus, connotans matris pulchritudinem, & simul infelicem voluptatem: igitur Venus pulchra & andeconque insidiola, pro infaturatione cupientium nihil parit nisi tela. At hoc alias.

18 *Heraclia in Ponto* (ait Dioscorides lib. 2. cap. 75.) *mel constat, quod qui edere, mente abalienantur.* Quin ita longius procedamus, inveniemus furiosos. Altruit inane vel lasum cerebrum, qui in voluptate ficta quærit delictum, mansucto præiudicio rationis, pragustatā guttā mellis, despiciente iudicio, quo dantaxat constat homo: siquidem tantum venanus, qui amisit mentem, quit cum cognitione vulneris inquirere voluptatem. Veneri myrtus sacra, ut observat Natal. Comes lib. 4. *Mytholog.* cap. 13. Unde Virgilius *Ecolg.* 7. v. 62. canit:

Formosa Veneri myrtus.

Veneris claret insigne, & prudentis fugæ nota. Myrtus habet folia perforata. Caveant periculum, qui nec timent lapsum, Cæsa folia, queis Veneris præferuntur blandimina? Sanè cæsa. Quicquid virescit, vel floret in Veneri, nil præter vulnus lethale. Modō inter sagittas corda, quid nisi vulnera? In funeribus corona ex myrto. Videris Levin. Lemniam de *Arbor. Bibl.* cap. 39. Servit ne funeri, quod sacratum Veneri? Iurē. Qui quærit Veneris ictus, numeretur inter mortuos. Iccircō Ionathas dicit: *Ecce morior*, priusquam moriatur: igitur si funus supponit

Imper. accinit;

Tba

mortem, non vivit vivens qui sequitur voluptatem: insignia fatius mortis, quæ insignia Veneris. *Mors secus introitum delationis.*

— *Aspice latē*
Florentes quondam latus quas verteterit urbes:
Quippe nec ira Deum tantum, nec tela, Sil. Ital. nec hostis,
Quantum sola nocet animis illapsa voluptas.

DIDASCALIA VI.

Vita quam fallax!

At ergo in signum, quod humana vita. Antē definit esse, quam veniat. Non fluit sed se continuo in finem præcipitat. Manē floret & transit, vespere arefcens subito decidit.

— *Signantur tempora cursu.*
Nascentes morimur, finisque ab origine Manil pendet.

Uti succinit Manil. 4. *Astron.* cap. 1. v. 15. In imagine pertransit homo, sed nulla vite volatilis conturbatio. Mors sub ipsomet vite nomine laetæ, & vitalitatis specie viventes decipit. Dum vita augetur, sensim minuitur: corpus in augmentum trahit, verum quo vita decrevit. Ante mors sentitur venisse, quam appropinquasse. Vehit vitam navigium corporis, quo sumus vigiles & dormientes: igitur priusquam sentiamus cursum, pervenimus in portum. In sciathetico, sive Solari horologio præscribitur vivide vite moralitatis imago. Vide plura apud Picinell. *Mundi Symbol.* lib. 21. cap. 9. Lux venit à sole vita: per umbram notatur mors: & ubi intenditur horam vite cognosci, aspicitur non lucis sed signum umbræ; quippe vita humana ita fugax, ita fallax ac levis, ut plusquam vitalitate, cognoscatum umbra mortis. Accinit Dionys. Lebeus-Batilius *Emblem.* 3.

Sic qua horas Solis sectatur ut umbra fugaces
Mors omnem ad vita flectitur umbra Leb. notam.

Loquens locutus sum: dicere dixi (ut vidimus in *Liter.* n. 50.) asserit Deus: quid hoc? Quod eius verbum est firmum, quod aeternum; negaturque hominū loquendo dicere; quippequam vita in brevis, ut in principio vocis occurat finis, Verbum

Aaa Do

Vita tantum vox, non vita.

Domini manet in aeternum: vita hominis fluit, non manet: illaque duntaxat dicitur vox, dum Dei summi verbum firmissimum est; quoniam praecepta tantà transit levitate, ut in vita sit vox vita, seu vita tantum in voce.

Sap. 15. 13.

2 Origo signanda. Sic & nos nati continuò desivimus esse: ait Salomon. Vita exordium & vita extremum? Utrique, nati profectò quasi non nati. Haut pendet duratio vita à duratione, quæ omninò brevis; sed à virtute, quæ cognoscitur signis. Virtutis nullum signum valuit ostendere: continuòque vivere desinunt, dum vivere incipiunt; quoniam duntaxat quibant vita ostendere brevitem, quæ nullam in vita valent corrupti demonstrare virtutem. Continuò: perpropterea.

Verf. 14.

Vita capitur, quæ ab ipsa malignitate consumitur; igitur spes illorum tanquam lanugo à vento tollitur; tanquam spuma gracilis, quæ à procella dispergitur; & tanquam fumus, qui à vento diffunditur. Hæc est vita? Est umbra mortis, igitur in ea nec signum micat virtutis. Si ita (proh dolor!) invalida, in quo improborum fiducia? In vita: in qua vita? In vita præfenti. Illius præfens est vita? Peccant igitur in spe, non solum Dei clementiæ, quod audacia; sed vitæ diuturnitatis, quod amentia: quandoquidem eò brevior, quò vita ab illis cogitur diuturnior, caduntque impetè in infernum profundum, quoniam fiducia illorum telæ aranearum. Conciunt in vita brevi haudquaquam brevitem, aguntque

Vita à virtute, sine qua nulla.

Brevior, quò cogitur diuturnior.

Virgil. — Supremam falsa inter gaudia noctem.

Virgil.

3 Sicut telæ aranearum fiducia eius: inquit Iobus. Interpretatur floridè & metricè Soufa hic

Iob. 8. 14.

Quoniam alta quidem fabricetur culmina, motu

Ioan. Souf.

Funditis illa rruent — recordia serò displicet agra sibi, tenuis fiducia postquam,

Sicut aranæoli casses, evanuit. Hoc argumentum insignis in pœnitentiam criminum cogitatio; qua pingitur homo super os inferni, sedens lætabundus super operculum lacu, quod compactum ex aranearum telis; sine obice corruens in profundum telis ruptis. Adi Anton. Suquet, Via vit. atern. Icon. 14. Modo exponamus testimonium, ut peccatores perciti fugiant periculum. Per aranearum telas significatur fragilitas, ut

astruit Pier. Valerian. lib. 26. cap. 48. & aranearum tela dicitur peccatorum fiducia, ut ex fiducia vana consistat amentia: etenim constans perspicuò carere mente, qui nituntur ad vitam in ipsa fragilitate. Ventus vita est, & telæ aranæ confertur; ut utilitas vitæ cognoscatur: igitur ita utilis & inanis durationis; ut quæ vento constant, ut consistat duratio, tanquam tela aranearum rumpantur vento. Non vivunt ut mortales, extendentes ultra finem cogitationes. Sedent in operculo inferni studentes voluptatibus, quæ gliscit in flammam corpus, exultantes in malefactis, lætabundi delicijs, cognoscentes fragilissimam vitam; sed etiam fore tempus in penitentiam, à qua accipiendi, non accepturi, saltem in senectæ tempore; quæ ventura nequaquam, quippe ex quo cepit, iugularunt vitam. Cognoscunt esse secus infernum, solumque struunt super puteum, sibi promittentes de flagitijs penitentiam ubi tempus dederit diu & diu votam opportunitatem; convertique ad Dominum toto corde, qui ab illo averfi & quam longè toto tempore; intereaque os putei operiunt aranæ telis, fiducia vita longioris, spe conversionis veræ; sed cadunt subito morte: tunc cognoscentes vitæ spatium fuisse telas aranearum, postquam irrevocabiles descenderunt in profundum. Audacia sanè, periclitari, cognosci, & sicine esse, cogitatione vanà, fragilitatis fiducia, peccatoris impenitentia, concipiente corde modò amplecti voluptatem, postque adire conversionem. Cor eorum ex fiducia vanum est: aperuit puteus os suum: descenderuntque à se decepti cogitatione in Avernum; quippequam in telis tantum subsistebant aranearum. Hæc quid ad peccati pondus, quas rumpit & rapit ventus? Fraudantur à desiderio suo, si gaudebant desiderio. Perperam sperant crimen.

Artes qui peccant fiducia vitæ.

Pondus criminu rumpitur vita, tanquam aranearum tela.

Et famam extingui veterum sic posse malorum.

Virgil.

4 Occurrit insigne testimonium. Omnis consummationis vidi finem: ait David. Plura diximus suo loco, de huiusmodi Tautologia: modò inquirendum, quemnam vidit David finem, post ipsam consummationem? Vel quæ præmittitur consummatio, quæ finis; ante finem, quæ dicitur consummatio? Difficilis captus finis sine fine & consummatio sine consummatione; ut ante consummationem sit finis, vel ante finem sit finis consum-

Psal. 118. 96.

ma.

Sine pœnitentia fructu, est conceptio voto ardent in barathro.

inationis. Finis dicitur cuius gratia aliquid fit, quod quidem intentionale est, & sape frustratur, quia caret optato eventu, extra votum quod concepit cogitatio. Hoc est theatrum immerforum in peccatis, quos pungit conscientia crebris stimulis; obiecto periculo vitæ, atque æterna damnatione, quæ percussum pectus concipit mutationem status, acerrimà criminum pœnitentiã, priusquam consummatur vita, vitæ fiducia, ut obtineatur finis æternæ præconcepta salvationis: at cum vita sit fallax, atque proposito mendax; antequam potiarur voto, sine fine proposito datur vitæ consummatio. Insidiatur mors tellis aranæ fidenti, ut vivat semper cum morte: nullaque datur finis in fine consummationis; quippe invenerunt sine fine, vitæ consummationem, priusquam emendationis acquirerent vitali finem. Aliter. Est consummatio vitalitatis & criminis. Criminis est in hominis voluntate: vitalitatis, in indeclinabili morte. Renuit voluntas, capta illecebris, quasi ultra consummationem esset finis quia vita lætatur, quousque impleantur iniquitates: implentur, antequam accedat pœnitentia; & sine fine, finis videtur & consummatio; quoniam in vitæ fine, dum consummatur sine pœnitentia vitium, sine fine, voti finis, detruduntur in infernum.

5 Vidimus consummationem sine proposito fine, & sponendus finis sine consummatione. Finis dicitur terminus, quo vita deficit. Consummatio, quo vitium fugit, remotà peccati occasione, adhibito odio peccati, dolore vero cordis, in amplexum pœnitentis; ut supplicii pœnitentiã descendat de celo gratia. Hæcine peccator instituit, verum in peccato ac occasione permanet. Trahitur & retrahitur, appropriat & removetur: periculo cognito, instat de æternitate cogitatio; & adhuc in delicijs haret cor, quippe suggerit vitium: Adhuc locus est. Averfio, tempore suo, non est tempus: tempus erit in austeritatem pœnitentiæ. Haud bona de somno surgere: vitâ comite, surgam & ibo ad patrem meum, & dicam ei: Peccavi. Pœnitentia tota in voto, verum criminum nulla in vitæ consumptione consummatio: incipit pœnitentia; sed consummatur vita: iacentque in inferno, virtutis conceptu voto; quippe accessit finis vitæ, sine consummatione pœnitentiæ.

6 Maluenda & Genchrard. pro Tom. V.

summationis, legunt: Perfectionis. Apud Maluenda, pro diversitate inis. In pœnitentia proposita est vitæ consummatio, & vitæ perfectio. Consummatio, ubi procrastinatur: perfectio, ubi statim arripitur, cognoscente corde, quanta vitæ fragilitate constaret, ut ante finem de peccatis respiceret. Aliter, pœnitentia in voto, ubi non est pœnitentia, sed vitiorum in corde perseverantia: utriusque à Davide videtur finis, iuxta respectum perfectionis & iniquitatis: igitur qui respiciunt, ante vitæ finem, criminis habuerunt consummationem: qui tenentur, vitæ consummationem, quin terminaretur crimen: unde illi assumuntur in cœlum, & hi descendunt in barathrum; quoniam in tempus & tempus reservata pœnitentia, & tempus non erat ultra. Gaudet cor, estò conscientia punctum; nec fe cogitat deceptum labili fiducia vitæ, equidem

Maluenda

Amititur vita, si ultra vitam pœnitentia.

Properat

Letitia tumefactum salit inani. Superbit, sed stulte fidit: igitur dum multa cogitat de vitæ felicitate, miser & miserabilis intercipitur à morte.

7 Quotis accidit quò furenti exultanti Pharaoni? Quæ secum non moliebatur in gaudia, dum mors in insidijs posita? Cuncta dubia futura cogitabat in blandimen, quasi casurâ sinu iuxta cogitationem. Vulgo: Quentas allegres. Sed quò magis apposuit phantasia ludentem cor, eò securius sefellit concepta spes quippe ita mors dolum instruxit, ut suffocandus lubens periculum quaereret. Fugerunt Deo duce tyrannidem Israëlitæ, quos Pharaò insperit interceptos à mari: cumque se videret exercitum validum, haud vitæ discrimen cogitavit, sed triumphum.

Exod. 15. 94

Persequar (dicebat) & comprehendam, dividam spolia, implebitur anima mea. Evaginabo gladium meum, interficiet eos manus mea. Quanta sibi promittebat, & se mulcendo exultabat, quin cognoscere vitam fallacem, & insidiaricem mortem, inter ipsas voluptates preparans tela, ut sagittetur delirantis vita? Properabat, quò periturus hilaris animus, cogitatione vanâ ductus in vota; sed accessit mors vera falsa inter gaudia: equidem dum triumphum eiusque gloriam concepti spe iuxta cogitationes, descendit miser suffocatus in profundum quasi lapis. Telas aranæ texuit, inferni ori stultus superimposuit, & stolidior super illas sedit, fiducia vitæ lætatus, ut icus esset fortiori, quippe inopinus, Unde cum inania cogi-

Fiducia vanâ na vitæ formæ infernalis sicut me.

Aaa 2 tal-

caſſet, nec diſcrimen provideret, tulcro falſo, rete ſciſſo pondere futiſi cogitationum; deſcendit miſer in infernum tanquam plumbum.

8 Contemplerur alias cogitationes ſine intellectu. Egreſſus eſt in pugnam Siſara, fretus concepta victoria, cuius nunci- um mater eius impacientis moræ expecta- bat, atque cunctatione tabeſcebat. Ita igitur ſecum loquitur: Cur moratur re- greſſi curruſ eius? Quare tardaverunt pedes quadrigarum illius? Una ſapientior cæteris uxoribus eius, hæc ſorum verba

Ind. 5. 2v. 28.

Vana pec- catorum co- gitationes.

reſpondit: Forſitan nunc dividit ſpolia, & pulcherrima feminarum eligitur ei: veſtes divoſorum colorum Siſara trahuntur in prædam, & ſapellex varia ad or- nanda colla congeritur: Sic pereant omnes inimici tui Domine: addiderunt doces Iſraël. Sicine facta? Quam longè à veritate humana vana iudicial equidem dum cogitabatur inter delicias eſſe, ſpolia eli- gere, de victoria exultare; maximoperè gaudere; iuſtiſimo Dei iudicio, arde- bat Siſara vivis flammis in inferno. Quid mi viri? quid mi femina? Sic pereant omnes inimici Domini. Nunc (dicitur) eſt in theatro. Quantus plauſus! Papæ Gaudeat. Iurè exultat & ſiore atatis, & oſtentione pulchritudinis. Nunc. Nunc ita? O cogitatio vana! O fallax vitæ ſida- cia! Nunc interfectus in theatro cadaver facit, cuius animam infernus diſcrucian- dam ſuſcepit. Nunc curru ſplendido egreſ- ſus luſtrat fluminis circuitum, ſuapor cunctiorum undecunquè ſpectantium. Fal- ſum utique iudicium. In iurgio cecidit, vitamque vulnus ſurripuit, demone ani- mam arripiente in Avernum, & nudâ ter- râ agrè tenente corpus pugione conſol- ſum. Cur moratur regredi curruſ eius, & tardant pedes quadrigarum illius? Venientes venient, ſed in dolorem ac triſte cor- dolum, trahentes cadaver & curruſ vau- cum: igitur qui avidè glorioſus expecta- batur, in inferno cibis ignis detinetur. Forſitan nunc dividit ſpolia: Forſitan nunc eſt demonum præda. Forſitan nunc pulcherrima feminarum eligitur ei. For- ſitan nunc cum pulcherrima feminarum conſigendum expectant, & ſine Forſi- tan. Forſitan nunc veſtes pretioſa in orna- tum traduntur: Forſitan nunc in ludo pretioſa ſpoliatur veſtibus, & pedes in- trat domum, qui ad pompam ornavit curruſ. Forſitan nunc ſapellex varia ad ornanda colla congeritur: forſitan nunc in domum retrahitur, ut detrahat à col-

Et iudicia eventui op- poſita.

lo & auribus uxoris aurum, quod dolofis coloribus ludi fuit pretium. Quid ſi ex- ludo contentio oboſitur, duelumque for- matur? Arrogans, haud quia ictus offenſâ, ſed quia in chartis pictis occurrat lava for- tuna, vel in talis ſubſiluit Canis, expec- tati ſignum Veneris (de quo Propert. lib. 4. Eleg. 9. v. 17.

Me quoque per talos Venerem quarente Propert. ſecundos,

Semper damnosſi ſubſluere Canes.) Surgit furibundus è menta, ſibi que dicit, Evaginabo gladium meum, interficiet: &c. verum quid? Qui cogitabatur ludens inter fortunæ delicias, deſiciens patitur inferni flammâs; quippe vitæ ſpe mortis haud prævidit inſidiantis factum & ictum, exitimans fatû poſſe vivere ultra tem- pus. Si rarò maximis virtutibus mors inopina parit, flagitiſis indulget? Vana futura vitæ cogitationes longè à factis, ſed mors obvia conſona crebris flagitijs: igitur aliquando cadit, qui ut ſurgeret, propitio celo, tot pericula fugit.

— Nemo ſe tutû diû Periculis offerre tam crebris poteſt. Quem ſape tranſit caſus, aliquando in- venit.

9 Hi caſus utquequæ obviant, in morum converſionem ſtimulant, ſed can- cta, caſſa, quantumvis mordet conſcien- tia, vitæ futura, non futura, fiducia, quin ſui recordentur, ut magis oblivif- cantur; quippe ſi ſui eſſent, ſanequàm converterentur: præſensque periculi ab- dicunt recordationis obiectum; ut ſubeant improvidi ſuperventurum periculum. Au- diendus Ethnicus, ut erubefcat Chri- ſtianus. Quod agonus (inſit Seneca de Brevit. vit. cap. 10.) breve eſt: quod acturi ſumus, dubium: quod egimus, cer- tum. Hoc amittunt occupati: nec enim illis vacat præterita reſpicere: eſt vacet, inlucunda eſt poenitenda rei recordatio. Inviti namque ad tempora malè exaſta

Peccatorum quomodo re- cordatur, & ſimul obli- viſcantur?

Idem.

Examn conſtitit in correptionem vitæ.

la poenitentia recordatio, nec viciorum odium, ſalvationis nec ſtudium; quoniam nulla cordis iniqui converſio, & tota men- tis (viciorum ſilice cæcæ) de converſione in futurum converſatio. Verum quid inde? In toto conſeſſo tempore neque ſignum poenitentia.

10 Inſpirationes è celo illuminant, & tanquam ſidera intra mentem pro re- ſpiſcentia radiant. Materialia facta ſunt in ſigna, & tempora (Rabb. Ionath.) & ſæcula & dies & annos. Inſpirationes uti lumina peccatorum (ut poenitudine eſſugiant Dei appropinquans iudicium) obijciunt mala in præſenti tempore dolo- re delenda, quia ut monet Glorioſus Be- nedict. in S. Regul. Prolog. Propter emen- dationem malorum, huius dieſ vitæ ad inductas relaxantur. Obijciunt futura pe- ricula morientium impenitentia, & vitæ perpetua damna. Sicine lux micat men- tis & cordis, ſed placent umbræ palpabi- les voluptatis; quippe nox illuminatio in delicijs. Hora eſt de ſomno furgere, haud in flagitijs quaſi in tenebris iacere: etenim mors adest propior, quam a pec- catore creditur, ex qua perditio appropin- quat, ni nos recedat. Induenda arma lucis deſenſu celeſtis inſpirationis: Harum ictu animus in poenitentiam aliquomodo è veterno excitatur, & emendatio cum poenitentia quam primùm voto promitti- tur. Quando hæc erunt? Promittuntur in craſtinum.

Poenitentia proponitur, verum tantum propoſitio.

Horat.

Senec.

Nemo de craſtino cer- tus.

Bernard.

Hieroa.

Quis ſcit, an adijciant hodierna craſtina ſumma.

Tempora Diſi ſuper?

Vel Profanus inuit, 4. Carm. Od. 7. v. 17. In craſtinum. Scis futurum? Nemo in craſtinum ſui certior: Seneca, Epiſt. 91. Si mors acceleret, quid erit in craſtinum? Quid craſtinum, ſi non eſt? Sit ergo. Sed unde ſcis (ait Bernard. de Di- verſ. ſerm. 75.) quod tane tibi ſubveni- re velit, quem tu interim ſic repellis? Di- ſficile eſt de ſubito perfectam dare contri- tionem cordis, quam vix multo tempore alij conſequuntur. Quomodo ſub unius ho- re articulo revocari poſſe exiſtimant omnia anima membra, cuius concupiſcentia & deſideria per totum mandam ſparſa? In craſtinum converſio, crâs conſeſſio, crâs percufſi cordis contritio! Periculofa, mor- te inſidiant, expectatio. Seram miſere poenitentiam velox ſignavit interitus: in- quit Hieronym. Epiſt. ad Letam. Patitur (ut ait Virgil. 6. Æneid. v. 569.) mortis diſcrimen, quiſquis

Diſtulim in ſeram commiſſa piacula morti. Virgil.

Crâs deſtinatur contritionis & poeniten- tia; quippe menti exorta lux; cæterum crâs idem eſt: dicunturque huiusmodi lu- minum inſpirationis fruſtrata ſigna & tem- pora, & ſæcula, & dies & anni, irrita poenitentiam retardantium conſeſſionis contritione; etenim quæ promittuntur in craſtinum diem protrahuntur in annum, quæ in annum, extenduntur in ſæculum; & in toto tempore neque contritionis ſi- gnum. Alij legunt pro in Signa & tem- pora: In prodigia, in portenta & in mi- racula. Ad Maluend. igitur ſera poeniten- tia, toto tempore clauda, a conſeſſio- ne extrema aliquem converti ad Domi- num, ſtupendum eſt miraculum, rarum portentum, ſingulare prodigium: imò in conſeſſâ illorunc celeſti gratiâ, univerſa mirabilia.

In conver- ſionem pec- catoris vox, crâs & crâs

Maluend.

Converſio in morte, mi- raculum ſi- gnare.

Platarch.

Anteverit mors vitæ ſpem.

Sueton.

Exempla, Platarch.

Inſpiratio- nes præte- runtur. igi-

igitur si de re seria & gravissima negotium: seria servantur in crastinum. Pulsat conscientia, fugerens pallacem mortem oculi inter delicias, sed despicitur aternitas voluptatum illecebrâ, qua tantâ molis exolevit memoria: equidem et si ut magna librentur, in crastinum protrahuntur. Clamat Prædicator de re seria, prædicans vitæ periculum: at tantum pondus reservatur in crastinum. Hodie periculum urget salutis animæ, quæ peribit, ni salvetur hodie; & cura servatur in crastinum, quod crastinum non futurum? Crâs: & crâs? idem crâs. Crâs nequit esse de criminibus ulla contritio, quia crâs anima iam sepulta deplorabit in inferno. Quanti interesset Cæsaris, si libellum legisset, ac coniuratos, vitæque discrimen agnosceret? Cum cæteris mox læturus libellum commisit. Perijt. Mors venit, antequam mox adveniret. Non fuit mox, neque ad crastinum fuit crâs. Crâs. Si hodie moreris? Sine crâs sane moreris, et si crâs concessum sit; quia semper tibi crâs, crâs. O vipera partum protrahens, ut cum dolore rumparis! Modò lethifera, & salutifera postea. Quando pones consilia in anima tua, dolorem in corde tuo per diem? Dicit inimicus, dum dicis crâs, Prævalui advertere eum.

Terent.

Somnium, Mox, Cras.
 Ut asserit Terent. in Adolph. Act. 2. scen. 1. vers. 50. Transitoria, quippe transitoria nunc, & quæ sempiterna crâs! Quæ caduca in hac hora, atque in crastinum quæ seria! Attende (subdit Bernard. de Inter. dom. cap. 22. num. 48.) quàm subito venit dies ultima: subito venit, & forsitan hodie erit. Iam adest, iam præsentaberis ante tremendum iudicem: accusaberis multis & magnis offensis: non uno, non paucis, sed innumeris criminibus; non parvis, sed immensis; non dubijs, sed certis: non uno accusatore, sed tot, quod sunt delicta. Ibi adtabis, sed peribit: nullam inveniens misericordiam; quippequam ad tempus tenuilli accipere disciplinam.

Joan. 7. 34. 8. 21.

12 *Quæretis me & non inveniatis.* Quæretis me, & (pro sed) in peccato vestro moriemini; dixit Afferor N. perfidis ac infidiatoribus Iudæis. Quis Deum non invenit, si toto corde quæsit, dum ille præ amore obviam se objicit? Qui quærit invenit. Utiq; At Christus dicit, Quæretis: non Quæritis. Modo vobis occasio, ut cordis animas salvet contritio. Invenitur misericordia, ubi op-

portuna tanquam medicamen penitentia; non in posterum, quia forsitan non erit post, nec mox, nec tempus, quo prodesse possit salus: & licet quæsituri præ vulneribus salutem, handquaquam inventuri Salvatorem, quoniam sperantes futurum, præfens spreverunt vulnerum medicamentum. Nullum pharmacum ni præfens utile præfenti vulneri; quippe actuali plaga medicamentum actuale, ne temporis differentia & corrumpantur vulnera, sicutque quæ mortifera lethalia. Præfentia medici celestis, tempus erat acceptabile & dies salutis: minimeque invenitur, etsi quæretur; igitur modò non quæritur: fugietque salus, ac in morrem prævalebit morbus; quoniam medicina non proficit ultra tempus.

13 Hinc expositio posterioris testimoniij. *Quæretis me (inquit) sed in peccato vestro moriemini.* Haud morituri in peccatis, si quæreretis: at anima patienti ruinam mortis, quoniam Salvatorem non quæritis, sed quæretis. Quæretis sanè, & morientur: sine salute: quæretes Christum in peccatis morientur. Etiam, Non quæsituri ut vitam emendant, sed ut denud, si possent, crucifigerent. Ita Augustin. hic Tract. 31. Invenitur Salvator ab his qui non tentant illum: & cum per penitentiam, sit iter pervium, quippe non despicit cor contritum; nihil salutis in ipsa salute inveniunt: igitur in cordis dolorem penitentiam protrahunt. Cognoscunt animæ vulnera, quæ sine contritione moritur anima. Sperant salutem, sed futilli expectatione desperantur, & pereunt: equidem cum mors surrepat in contritionis futura proposito, sine contritione moriuntur expectantes sub peccato. Causam hancine profert per Evangelicum Vatem.

Me etenim de die in diem quærent. Ipsi, 8. 22. Peccata cognoscunt, sed medicinam penitentiam quærentes non quærent: quia de die in diem procrastinant contritionem. Crâs & crâs: mox & mox; & dum penitentiam differunt, minime quærent: imò spe, & morulis delationis expectantes inquisitione valetudinem salutis, desperati moriuntur suis in peccatis. Plenus est optimis votis infernus, & proposita contritionis deglutit lacus: igitur qui post tempus & tempus ultra tempus penitentiam quærit, Dominus de celo iridet. Si mors certa & hora dubia; penitentia

Malum præfens malum, & medicamen futurum.

Non invenitur Dei clementia, penitentia procrastinanda.

Deus videt contritionis propositum.

in morte crepera. Quærite Dominum, dum inveniri potest: etenim in morbo, in morte, vitâ pravâ, non potest qui peccator invenire. O Domine! In morbo anima turbata est valdè, & non est in morte qui memor sit tui. Dominus dabit benignitatem illotunc plenus pietatis? Nullo modo criminosis. Decidant ergo peccatores à cogitationibus suis; quia secundum multitudinem impietatum

eorum expellet eos: vanaque erit fallax vita, & misericordiæ immeritæ confidentia: de quo aliquid Tautolog. 8. Didascal. 2. à num. 6. Hodie, ne obdureret cor, vox audienda, ut vivat anima. Consilium fufendum ab Echnico, lib. 1. Epigram. 16. Non est, crede mihi, sapientis dicere, Martial. Vivam. Sera nimis vita est crastina: Vive hodie,

